

2 'arin

24. februar verður sjónleikurin »Gøtan« frumsýndur. Hann snýr seg um eitt fátækt og rátt umhvørvi - og hann sýnir tað, sum tað er: Har er harðskapur, hor og drukk.

Men fyrst og fremst snýr leikurinn seg um viljan hjá menniskjum til at liva, hóast umstøðurnar eru vánaligar

Harðskapur, sex og drukk í sjónleikarhúsinum

Rá mynd av einum ráum veruleika

Lancashire í miðonglandi er eitt av teimum fátækastu økjum í landinum. Har var nógv kolavinna fyrr - men nú kastar tað ovurstóra arbeiðsloysið ein myrkan skugga yvir alt økið.

Arbeiðsloysið hevur við sær fátækradømi - og tað elvir sum altíð til uppløysn av nógvum grundleggjandi virðum. Tá tann figgarligi tryggleikin er burtur synd-

rast familjurnar, børnini sigla sín egna sjógv - men arbeiðsloysið ger, at tey hava ílt við at fóta sær.

Tey kenna seg uttanfyri bæði familju og samfelag.

»Gøtan«

Tað er hesi menniskju, sjónleikurin »Gøtan« er um. Hann sýnir eitt leygar kvøld hjá teimum, sum búgva í eini gøtu í Lancashire.

Óg vit siggja tey, sum tey

eru. Har er harðskapur, har er hor og har er drukk. Alt tað, sum sermerkir fátæku økini í øllum londum.

Óg tað ger helst hetta til ráasta sjónleik, sum nakrantíð er sýndur í Føroyum.

Men undir teirru hørðu yvirflatum siggja vit viljan hjá hesum menniskjum til at halda fram, hóast støðan er sum hon er. Teirra vilja til at liva.

Vit siggja hvussu tey

krøkja seg í tað, sum tey hava. Tað verður ikki virt av øðrum - men tað hevur virði fyri tey, sum búgva á Gøtuni.

Gøtan og lívið har er, er teirra. Óg tey hava einki annað.

Sjey leikarar

Lekurinn verður frumsýndur 24. februar - men tey eru longu farin undir venjingarnar.

Sjey leikarar eru við: Katarina Nolsøe, Allan Dalsgarð, Biritta Mohr, Ría Tórgarð, Sjúrdur Skaale, Mikkjal Helmsdal og Jákup Olsen (Zahle).

Leikstjóri er tann enska Fiona Buffini, ið vanliga starvast fulla tíð sum leikstjóri í London.

Edward Fuglø skal standa fyri pallmyndini - og eisini hann er longu farin undir fyrireikingarnar. Tað skilst,

at sjónleikarhúsið verður heilt umbyggt innan í sambandi við leikin.

So fólk kunnu vænta sær eina óvanliga og spennandi sýning.

Tann 24 februar...

Samstarv er ein dygd, men tað krevur eisini, at allir partar fáa samskipt. Samskipti er ein fyrimunur, tí tá kunnu fleiri fáa gagn av tí tilfeingi sum er. Tað prógvaði Nýggjaárskonserntin sunnkvøldið, sum Norðurlandahúsið, útvarpið og sjónvarpið vóru felags um. At hugsa sær til, at føroyingar kunnu samast í einum symfoniorkestri, saman við stórum samansettum kóri, tá havt verður í huga, at øll hesi fólkini búgva víða um í Føroyum, hava hvør sín arbeiðsdag við síðuna av, og so kortini hava áhuga og orku at geva Føroya fólk so nógv eftir góðum tíma. Tað var stórslegt.

Tíðindini í Degi og Víku hava verið soltin í nýggja árinum. Smátíðindi taka alt ov langa tíð at avgreiða, kanska tí ov lítið tilfar er til. Betur hevði verið, um tíðindasendingin í longd var eftir tí, sum SvF hevði at bjóða hvørja ferðina. Á blaðunum kunnu vit stytta ella økja um síðutalið, og útvarpið leggur seg heldur ikki so nágreiniliga á halva tíma tíðindini um kvøldið, um ikki nóg nógv er at siga frá. Tað átti SvF eisini at verið lagahigari við.

Við hvørt eru tíðindafólkini meira ráðgevarar, tá teir fara út at tosa við fólk. Tað var dømi um í Degi og Víku herfyri, tá evnið var neytahald. Sjónvarpsmaðurin spurdi og svaraði alt í einum, og maðurin hann tosaði við, slapp bert at siga ja ella nei. Tað er møgult, at sjónarmiðini hjá tí spurda komu fram í sendingina, men hvussu kunnu hyggjarnir vita tað?

Kjaksendingar er spennandi sjónvarp, tí tá eru møguleikar at hoyra fleiri áskoðanir um eitt mál. Seinast var evnið álitið um sjúkrakassarnar, sum skulu umleggjast. Andreas Petersen, landsstýrismaður, Torbjørn Mikkelsen, formaður í meginfelagnum fyri sjúkrakassarnar og Heri Mørkøre, landsapotekari, vóru gestir hjá Boga Gotfred. Kjakið var í so óskipað, og gav ikki gestunum møguleikar at upplýsa og kunna um evnið, hóast sjónvarpsmaðurin hevði gjørt sær ein arbeiðssetning, men tá hann segði, at sjúkrakassin er sjálvboðin skipan, so fór hann skeivur. Limaskap í sjúkrakassa er lógarkrav, og um Torbjørn Mikkelsen ikki hevði nevnt tað, so hevði skeiva upplýsingin staðið einsamøll.

Fimmarin í útvarpinum er sending av sama slag, men har sleppa lurtarnir fram, og tað er enn meira áhugavert at lurta eftir. Hesaferð var evnið donsk - føroyska orðabókin, sum hevur elvt til beinleiðis orrustu millum

tey, sum eru fyri og hini, sum eru ímóti. Eg veit ikki, um útvarpið býleggur sær telefonuppkall, ella um tað er av tilvild, at oftani ikki er javnvág í áskoðanunum, tá lurtarar sleppa fram. Felags fyri tey, sum ringdu inn og ynsktu nýggju orðabókina niður og norð, var, at tá kjakið gjørdist kensluborið, so nýttu eisini hesi "danismur", sum eru vanligar í talumálunum. Har var einki svar til ein pápa, sum spurdi, um tað var rætt, at hann ikki dugdi at hjálpa barni sínum við skúlingum, tí hann ikki skilti orðini í føroysku roknbókini hjá barni sínum. Spurningurin varð settur Bárði Jákupsson, sum svaraði við at tosa um okkurt heilt annað! Eyðun Andreassen, lektari á Føroyamálsdeildini, segði tey forloysandi orðini: Tað er eingin virðing fyri fólk, sum ikki skilja hetta reinsaða málið.

Í Fimmaranum er tað meira regla enn undantak, at fólk hava skrivað sær tað niður, sum tey hava at bera fram. Tað í sjálvum sær visir, hvussu ótrygg fólk eru við sitt egna móðurmál. Neyvan finnur tú hetta fyrbrigdi nakrastaðni í heiminum. Tað átti at sagt okkum so mikið, at okkurt rúkandi skeivt er í malpolitikkunum, tí vit eiga øll málið, og sjálvandi - øll hava rætt til at tosa føroyskt, ella hvussu?